

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53,
56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 64¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1257 29 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1257 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant teisinio aiškumo taikant įstatymo nuostatas skiriant valstybės finansavimą studijų išlaidoms padengti.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 64¹ straipsniu pakeitimo įstatymo 27 straipsniu keičiama Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 6 dalis, numatant, kad didžiausia leidžiama atsilaisvintųjų neužimtų valstybės finansuojamų studijų vietų dalis yra 25 procentai nuo priėmimo metais tam tikroje studijų krypčių grupėje arba mokslo ar meno srityje švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka užfiksuoto valstybės finansuojamų studijų vietų skaičiaus. Šios nuostatos įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

Įstatymo projekto tikslas – siekiant teisinio aiškumo, papildyti Įstatymą nuostatomis, reglamentuojančiomis Įstatymo 27 straipsnio taikymą. Įstatymo 27 straipsniu keičiamos Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 6 dalies nuostatos būtų taikomos skiriant valstybės biudžeto lėšas asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas ne anksčiau kaip 2023 m. sausio 1 d., t. y. po įstatymo įsigaliojimo, studijų kainai apmokėti. Skiriant valstybės biudžeto lėšas asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2023 m. sausio 1 d., studijų kainai apmokėti būtų taikomos anksčiau galiojusios Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 6 dalies nuostatos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Seimo narys Artūras Žukauskas.

3. Kaip šiuo metu reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu studijų kainos apmokėjimą valstybės biudžeto lėšomis reglamentuoja Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnis, pagal kurį valstybės biudžeto lėšos yra skiriamos studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti. Finansavimas skiriamas pagal faktinį studentų, studijuojančių valstybės finansuojamose studijų vietose, skaičių ir, jeigu studijų laikotarpiu studentas pašalinamas iš aukštosios mokyklos, praranda valstybės finansavimą arba nutraukia studijas ir valstybės finansuojama studijų vieta nėra užimama, tai studijų vietai skirtas valstybės finansavimas išlieka tik iki biudžetinių metų pabaigos ir vėliau neskiriamas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo 27 straipsniu keičiamos Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 6 dalies nuostatos būtų taikomos skiriant valstybės biudžeto lėšas asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas ne anksčiau kaip 2023 m. sausio 1 d., t. y. po įstatymo įsigaliojimo, studijų kainai apmokėti. Skiriant valstybės biudžeto lėšas asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2023 m. sausio 1 d.,

studijų kainai apmokėti būtų taikomos anksčiau galiojusios Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 6 dalies nuostatos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Priimtas įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas paveiks verslo sąlygas ir jo plėtrą
Įstatymo įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
Galiojančių įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymo projektą turės būti pakeistas Vyriausybės nutarimu tvirtinamas Norminių studijų krypties arba studijų programų grupės studijų kainų apskaičiavimo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skyrimo tvarkos aprašas”.

13. Kiek valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo projektu siekiama nuostatų teisinio aiškumo ir skaidrumo planuojant bei skiriant asignavimus valstybinėms aukštosios mokykloms valstybės finansuojamų studentų studijoms apmokėti. Papildomos lėšos neplanuojamos, priešingai, jų prireiktų nepriėmus įstatymo projekto, t. y. tuo atveju, jeigu jau priimtos nuostatos dėl studijų kainos apmokėjimo būtų taikoms iškart visiems kursams, ne tik po 2023 m. sausio 1 d. priimtiems studentams.

14. Rengiant įstatymo projektą gauti specialistų vertinimai ir išvados
Rengiant įstatymo projektą, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra „valstybės finansuojama studijų vieta“, „lėšos studentams skatinti“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.